

Ètica Animal

Codi: 43841
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4316227 Filosofia Aplicada	OT	0	2

Professor/a de contacte

Nom: Marta Tafalla Gonzalez

Correu electrònic: marta.tafalla@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No hi ha més prerequisits que l'interès en aquestes qüestions.

Objectius

El principal objectiu és oferir una visió panoràmica del debat internacional contemporani sobre ètica animal des d'una perspectiva crítica. Analitzarem les principals teories i discutirem conceptes com ara especisme, antropocentrisme, alliberament animal, benestar animal i drets animals. També examinarem els problemes pràctics que aquestes teories es proposen resoldre, és a dir, reflexionarem sobre els anomenats animals de companyia, animals criats per ser consumits, experimentació amb animals, teràpies assistides amb animals, l'ús dels animals com a vehicles, l'ús dels animals en l'entreteniment, la caça, els zoos, l'ús dels animals en cirques, els animals en l'art, etc. També analitzarem l'extermini massiu d'espècies, la destrucció d'ecosistemes, el caos climàtic i en general l'ecodidi que la nostra civilització està cometent. Finalment, examinarem el moviment animalista i les seves relacions amb altres moviments socials, com ara el moviment ecologista o el feminisme, i estudiarem les estratègies emprades per aquests moviments per tal de millorar la llei, la política, la cultura i la nostra vida quotidiana. Intentarem imaginar un futur on l'ésser humà aprengui a conviure en pau amb la comunitat multiespècie que conforma la biosfera.

Competències

- Analitzar críticament i sintetitzar informació obtinguda d'un article o monografia especialitzada, així com informació de qualitat distribuïda per Internet.
- Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
- Contribuir als debats de la recerca filosòfica actual fent aportacions significatives, crítiques, amb precisió conceptual i mestria argumentativa a través de l'exposició pública.
- Definir, dissenyar, planificar i elaborar un treball de recerca filosòfica, original i inèdit, seguint els paràmetres academicocientífics establerts.
- Identificar i descriure els elements teòrics rellevants en la recerca ètica contemporània, especialment aquells associats a la qüestió del bé, la justícia i les implicacions polítiques.
- Organitzar el temps i els recursos per desenvolupar una recerca: dissenyar plans amb establiment de prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Valorar críticament les implicacions sobre la condició humana de les noves formes ideològiques, polítiques, econòmiques i tecnològiques que actuen en el món contemporani.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament i sintetitzar informació obtinguda d'un article o monografia especialitzada, així com informació de qualitat distribuïda per Internet.
2. Aplicar els continguts i les teories contemporànies de l'ètica animal a un treball acadèmic de filosofia seguint els criteris de l'escriptura filosòfica.
3. Aplicar la terminologia i els conceptes de l'ètica animal a casos reals de dilemes morals.
4. Aportar i aplicar els coneixements filosòfics als debats actuals i institucionals al voltant de les problemàtiques relatives a l'ètica animal.
5. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
6. Considerar críticament els prejudicis en la concepció de la relació dels éssers humans amb les altres espècies animals i el conjunt de la biosfera.
7. Organitzar el temps i els recursos per desenvolupar una recerca: dissenyar plans amb establiment de prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
8. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
9. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
10. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
11. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

1. Introducció
2. Crisi ecològica
3. Anàlisi filosòfica de les causes de la crisi ecològica. Antropocentrisme, especisme, dualisme metafísic i ecocidi
4. Pensant una nova manera d'habitar la Terra: ecofeminisme
5. Decreixement i la seva relació amb l'ètica animal i l'ètica ecològica
6. Rewilding i la seva relació amb l'ètica animal i l'ètica ecològica
7. Teories d'ètica animal. Drets animals
8. L'apreciació estètica dels animals i la natura

9. Reconnectar amb els animals i la Terra

10. Futurs possibles

Metodologia

Les sessions a classe consistiran en l'anàlisi i discussió de les teories ètiques i els problemes pràctics que intenten resoldre.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions lectives, on s'analitzaran i discutiran teories i lectures	37,5	1,5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Elaboració d'un assaig breu	37,5	1,5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Lectura autònoma	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

Participació a classe: 20 %

Elaboració d'un assaig breu: 50 %

Defensa de l'assaig breu: 30 %

Les i els estudiants han d'elaborar un assaig breu sobre un tema de l'assignatura pactat prèviament amb la professora, i caldrà que també el defensin oralment.

Revisió: un cop el treball hagi estat avaluat, les i els alumnes que ho desitgin podran acudir al despatx de la professora per tal de fer una revisió.

Reavaluació: si una o un estudiant suspèn el curs, té dret a una segona oportunitat per re-escriure l'assaig breu i defensar-lo oralment.

- En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.
- En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Defensa de l'assaig breu	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11
Elaboració d'un assaig breu	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Participació a classe	20%	0	0	1, 3, 4, 6, 8, 9, 11

Bibliografia

Adams, Carol & Gruen, Lori (eds.), *Ecofeminism. Feminist intersections with other animals and the earth* (Bloomsbury, 2014)

Albelda, José; Parreño, José María & Marrero Henríquez, J. M. (eds.), *Humanidades ambientales* (Los Libros de la Catarata, 2018)

Almiron, Núria & Khazaal, Natalie, "Lobbying Against Compassion: Speciesist Discourse in the Vivisection Industrial Complex", *American Behavioral Scientist*, 60(3), 2016.

Antón, Eva, *Género y naturaleza en las narrativas contemporáneas francesa y española* (Universidad de Valladolid, 2018)

Brady, Emily, "Aesthetic Value and Wild Animals" a M. Drenthen and J. Keulartz, (eds.), *Environmental Aesthetics* (New York: Fordham University Press, 2014)

Casal, Paula, "Los derechos homínidos. Una defensa ecuménica", *Daimon*, 2017.

Casal, Paula & Singer, Peter, *Los derechos de los simios* (Trotta, 2022)

Carretero-González, Margarita (ed.), *Spanish Thinking about Animals* (Michigan State University Press, 2020)

Codina, Juan Ignacio, *Pan y toros: breve historia del pensamiento antitaurino español* (Plaza y Valdés, 2018)

Donaldson, Sue & Kymlicka, Will, *Zoopolis. A Political Theory of Animal Rights* (Oxford University Press, 2011); *Zoópolis. Una revolución animalista* (Errata Naturae, 2018) trad. Silvia Moreno Parrado.

Escartín, Montse, "La literatura, una forma de audacia moral", *Actas del Primer Congreso de la Red Española de Filosofía*, 2015.

Faria, Catia & Paez, Eze, "Anthropocentrism and speciesism: conceptual and normative issues", *Bioética y Derecho*, num 32, 2014.

Fernández, Laura, *Hacia mundos más animales* (Ochodoscuatro ediciones, 2018)

Horta, Oscar, *Un paso adelante en defensa de los animales* (Plaza y Valdés, 2017)

Hribal, Jason, *Los animales son parte de la clase trabajadora* (Ochodoscuatro ediciones, 2014)

Khazaal, Natalie & Almiron, Núria, "An Angry Cow is not a Good Eating Experience. How U.S. and Spanish Media are Shifting from Crude to Camouflaged Speciesism in Concealing Nonhuman Perspectives", *Journalism Studies*, 17(3), 2016.

Leyton, Fabiola, *Los animales en la bioética* (Herder, 2019)

Monbiot, George, *Feral. Rewilding the land, the sea, and human life* (The University of Chicago Press, 2014); *Salvaje. Renaturalizar la tierra, el mar y la vida humana* (Capitan Swing, 2018) trad. Ana Momplet Chico.

Plumwood, Val, *Environmental Culture* (Routledge, 2002)

Puleo, Alicia, *Ecofeminismo para otro mundo posible* (Cátedra, 2011)

Puleo, Alicia, *Claves ecofeministas para rebeldes que aman a la Tierra y a los animales* (Plaza y Valdés, 2019)

Riechmann, Jorge, *Interdependientes y ecodependientes. Ensayos desde la ética ecológica y hacia ella* (Proteus, 2012)

Riechmann, Jorge; Almazán Gómez, Adrián; Madorrán Ayerra, Carmen & Santiago Muíño, Emilio, *Ecosocialismo descalzo* (Icaria, 2018)

Riechmann, Jorge, *Simbioética* (Plaza y Valdés, 2022)

Tafalla, Marta, "La apreciación estética de los animales. Consideraciones estéticas y éticas", *Bioética y Derecho*, num 28, 2013.

Tafalla, Marta, "Una estética del circo y de los espectáculos circenses con animales", *Convivium*, num 27/28, 2015.

Tafalla, Marta, "The aesthetic appreciation of animals in zoological parks", *Contemporary Aesthetics*, vol 15, 2017.

Tafalla, Marta, *Ecoanimal. Una estética plurisensorial, ecologista y animalista* (Plaza y Valdés, 2019)

Tafalla, Marta, *Filosofía ante la crisis ecológica* (Plaza y Valdés, 2022)

Tempest Williams, Terry, *Refuge* (Pantheon Books, 1991); *Refugio* (Errata Naturae, 2018) trad. Regina LópezMuñoz.

Velasco, Angélica, *La ética animal. ¿Una cuestión feminista?* (Cátedra, 2017)

Programari

El màster en Filosofia Aplicada utilitza el Campus Virtual i també l'aplicació Teams.